

Aan

- de heer drs. S.A. Blok, minister van Buitenlandse Zaken
- de heer mr. W. B. Hoekstra, minister van Financiën

Interprovinciaal Overleg

uw brief van

uw kenmerk

ons kenmerk

datum

VP 08469/2018

8 juni 2018

onderwerp

Meerjarig Financieel Kader (MFK) van de EU voor de periode 2021 – 2027

Geachte heer Blok, geachte heer Hoekstra,

Op 1 juni jl. stuurde u een brief aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal waarin u, namens het kabinet, een appreciatie geeft van de voorstellen die de Europese Commissie op 2 mei jl. publiceerde voor het Meerjarig Financieel Kader (MFK) van de EU voor de periode 2021 – 2027. Wij constateren op veel punten overeenstemming en dus ook evenzoveel mogelijkheden om samen op te trekken om tot een goede deal voor Nederland te komen in de Europese onderhandelingen die voor ons liggen. Tegelijk signaleren wij dat bepaalde elementen in uw brief niet de aandacht krijgen die zij volgens ons verdienen. Met deze brief willen wij uw aandacht vestigen op enkele punten die voor ons van bijzonder belang zijn.

Moderne EU-begroting met ruimte voor regionale aanpak maatschappelijke opgaven

De provincies kunnen uw inzet op modernisering van de EU-begroting onderschrijven. Ook voor provincies is het belangrijk dat de EU-begroting ons helpt maatschappelijke opgaven op het vlak van milieu, klimaat en innovatie effectief aan te pakken. Daarbij dient evenwel aangetekend te worden dat deze opgaven ook nu reeds stevig verankerd liggen in het Europese regionale en plattelandsbeleid dat mede wordt uitgevoerd door Nederlandse regio's. We moeten ons verzetten tegen makkelijke maar onterechte beeldvorming als zou het huidige beleid niet toekomstgericht zijn. Volgens de voorstellen moet in de nieuwe periode minimaal 85% van de voor Nederland gereserveerde structuurfondsen worden ingezet op projecten om Nederland slimmer te maken en verder te verduurzamen. De provincies constateren dat hiermee wordt aangesloten bij de wens van het Kabinet om fondsen veel meer te laten bijdragen aan innovatie en klimaat.

Inlichtingen bij : de heer A. van den Bosch / mw. ir. M.A. Mentjox / mw. mr. Y.C.C. Sinnige
Doorkiesnummer : +32 471096394/ 06 5393 6264 / 06 2890 1256
Bijlagen : geen

Financiële houdbaarheid belangrijk maar Europese investeringen in Nederland zijn dat óók

In uw brief legt u – terecht - veel nadruk op het belang van financiële houdbaarheid voor Nederland. Echter, daarbij gaat de aandacht vrijwel uitsluitend uit naar de uitgavenkant: de Nederlandse afdrachten aan de EU. Wij begrijpen de wens van het kabinet om effecten voor de rijksbegroting te minimaliseren en onevenredige lasten te voorkomen. Maar de inkomstenkant mag daarbij niet uit het oog verloren worden. Als de koek verdeeld wordt, is het belangrijk dat ook Nederlandse regio's daarvan een deel krijgen om te kunnen blijven investeren in innovatie, groei en banen. In onze visie kan het niet zo zijn dat Nederlandse regio's straks Europese investeringen mislopen ten gevolge van een al te eenzijdige focus op het beperken van de afdrachten. Uiteindelijk draait het om de meerwaarde die met Europese investeringen gerealiseerd wordt op nationaal, regionaal én lokaal niveau. De fondsen die op regionaal en lokaal niveau worden ontvangen zijn daarbij voor het realiseren van de maatschappelijke opgaven van Nederland van wezenlijk belang.

Rol decentrale overheden cruciaal bij totstandkoming EU regionaal- en landbouwbeleid

Voor de provincies staat het nodige op het spel, omdat zij verantwoordelijk zijn voor het regionaal ruimtelijk-economisch beleid, dat voor een deel door Europa wordt bepaald en ondersteund en hiervoor beperkte middelen beschikbaar hebben. Daarnaast dragen provincies bij aan Europese uitdagingen zoals die op het terrein van klimaat, energie en innovatie. EU-fondsen fungeren hierbij via regionale programmering als cruciale aanjagers van investeringen in de regionale economie en op het platteland. Ook zijn EU-fondsen een essentiële schakel in het oplossen van grensknelpunten en het stimuleren van groei en bevorderen van samenwerking langs en over de grens. In Nederland heeft bijvoorbeeld in de periode 2007-2013 elke 1 euro uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) geleid tot een investering in de regionale economie van 3,34 euro, met een totale investering van 2,76 miljard euro. In de huidige periode 2014-2020 zijn met regionale fondsen in Nederland tot nu toe al ongeveer 4.000 startende ondernemers en MKB'ers ondersteund om de stap naar de markt te maken. Ook is het van belang dat via het plattelandsontwikkelingsfonds onze regionale hotspots van agro-food, tuinbouw, hightech, energie, chemie tot biotechnologie een belangrijke bijdrage kunnen blijven leveren aan het totale concurrentievermogen en de klimaatopgaven van Europa. Daarom zijn provincies voorstander om pijler 1 (directe inkomenssteun) en pijler 2 (plattelandsontwikkeling) beter op elkaar te laten aansluiten en zo optimaal te kunnen inzetten op het realiseren van de gezamenlijke Europese klimaatopgaven. De provincies vinden dat de regionale en integrale programmering en uitvoering van het EFRO en het POP in een innovatiestrategie voor slimme specialisatie (RIS3), een goede basis vormt om de maatschappelijke uitdagingen zoals energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptie regionaal aan te pakken.

Daarom onderstrepen wij het belang van actieve betrokkenheid van provincies en gemeenten bij de invulling binnen Nederland van EU-fondsen. Dat is een kwestie van subsidiariteit (besluiten dienen genomen te worden op het laagst mogelijke bestuursniveau), maar ook van maatwerk. Decentrale overheden hebben het beste zicht op wat er op regionaal en lokaal niveau nodig is en met welke specifieke eigenschappen en omstandigheden rekening gehouden dient te worden. Maximale synergie tussen het Europese, nationale en regionale uitvoeringsniveau moet het uitgangspunt zijn. Dat betekent dat bij de uitvoering van regionaal- en plattelandsbeleid de partnerschapsbenadering, waarbij alle bestuurslagen hun rol spelen, onverkort voortgezet moet worden.

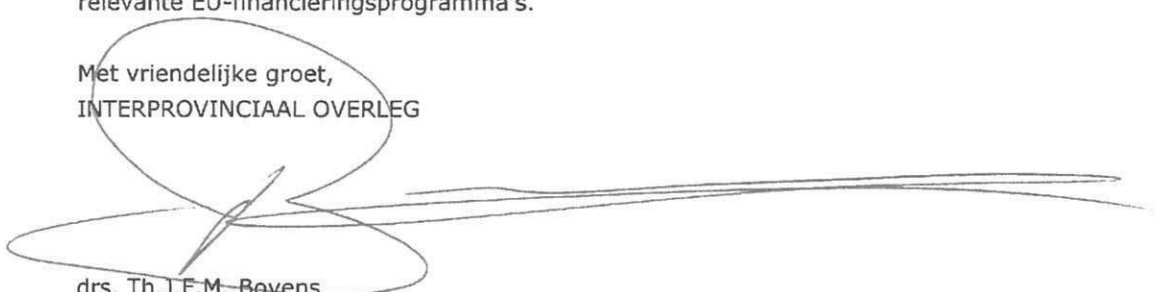
Koppeling EU-fondsen en Europees semester vraagt om een regionale dimensie

Dit betekent in onze visie óók dat wanneer de koppeling tussen de EU-fondsen en het Europees semester wordt versterkt, het Europese semester een duidelijke regionale dimensie moet krijgen. Concreet vergt dat een regionale insteek bij de landenanalyses van de Commissie en de landen specifieke aanbevelingen, maar ook een expliciete regionale dimensie in het nationaal hervormingsprogramma van Nederland. Iets dergelijks geldt voor de door u bepleite versterkte koppeling tussen ontvangsten uit de EU-fondsen en het doorvoeren van structurele hervormingen. Wij steunen deze koppeling, met dien verstande dat het belangrijk is daarbij óók oog te hebben voor hervormingen die op regionaal en lokaal niveau worden doorgevoerd.

In onze beleving zijn onze aandachtspunten complementair aan de door u geschetste kabinetsinzet. Onze oproep is dan ook dat u de in deze brief genoemde punten meeweegt in de afwegingen die u in de loop van het proces zult moeten maken en dat u zich hard maakt voor de belangen van de Nederlandse regio's. Eén en ander ook indachtig onze gezamenlijke ambities in het kader van het Interbestuurlijk Programma.

Uiteraard zijn wij graag bereid tot nader overleg en denken wij graag mee over de nadere invulling van de Nederlandse inzet in de onderhandelingen over het nieuwe Meerjarig Financieel Kader en de relevante EU-financieringsprogramma's.

Met vriendelijke groet,
INTERPROVINCIAAL OVERLEG

drs. Th.J.F.M. Bovens
voorzitter